

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndt/2/2019
Identifikačné číslo spisu: 2516010282
Dátum vydania rozhodnutia: 12. februára 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2516010282.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci obžalovaného K. B. pre pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného (alinea druhá) podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona v znení zákona č. 262/2011 Z. z. spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 12. februára 2019 v Bratislave, o návrhu obžalovaného K. B. na odňatie veci Okresnému súdu Piešťany, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku trestná vec obžalovaného K. B., vedená na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 16T/124/2016, sa tomuto súdu n e o d n í m a.

O d ô v o d n e n i e

V trestnej veci vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 16T/124/2016 je obžalovaný K. B. trestne stíhaný pre konanie kvalifikované ako pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného (alinea druhá) podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona v znení zákona č. 262/2011 Z. z. spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona.

Obvinený písomným podaním zo 6. decembra 2018, doručeným Okresnému súdu Piešťany 10. decembra 2018, navrhol v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku odňatie predmetnej trestnej veci Okresnému súdu Piešťany a jej prikázanie Okresnému súdu Bratislava I z dôvodu, že Okresný súd Piešťany nie je miestne príslušným súdom na prerokovanie predmetnej veci. Z obžaloby prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky nie je zrejmé, na základe akých skutočností bola určená miestna príslušnosť Okresného súdu Piešťany, pričom obžalovaný je toho názoru, že trestné činy, spáchanie ktorých sa mu kladie za vinu, neboli spáchané v obvode Okresného súdu Piešťany, a to aj napriek tomu, že spoločnosť O. M. Q. s.r.o. mala sídlo v X.. Miestom spáchania skutkov (účasť na spáchaní ktorých obžalovaný absolútne popiera) je podľa obžalovaného obvod Okresného súdu Bratislava I, kde mali sídlo spoločnosti Y. Q., s.r.o. a U., s.r.o. a kde mali byť vykonávané služby - opracovanie granitovej dlažby). Samotnú skutočnosť, že faktúry od týchto spoločností boli zahrnuté do účtovníctva spoločnosti O. M. Q. s.r.o. v žiadnom prípade nemožno vyhodnotiť ako miesto spáchania skutkov v obvode Okresného súdu Piešťany.

Obžalovaný vo svojom návrhu taktiež poukázal na doterajší nezákonný postup orgánov činných v trestnom konaní v súvislosti s prejednávaním trestných činov, ktoré sú mu kladené za vinu, pretože orgány činné v trestnom konaní v rozpore s § 18 Trestného poriadku nevykonali spoločné konanie vo vzťahu ku všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, ale skutky rozdelili do viacerých konaní bez toho, aby bolo zrejmé, na základe akých skutočností a právnych úvah postupovali. Takýto postup považuje obžalovaný za nehospodárny, keďže sú ním neprimerane zaťažované jednotlivé súdy, navyše, skutky, ktoré sú mu kladené za vinu, mal spáchať ako spolupáchateľ, hoci nie je zrejmé, kto mal byť spolu s ním spolupáchateľom predmetných trestných činov, ani prečo na tohto spolupáchateľa nebola podaná obžaloba. Obžalovaný taktiež poukázal na to, že obžaloba bola na jeho osobu podaná predčasne, po vylúčení zo spoločnej veci vedenej pod sp. zn. ČVS: PPZ-72/NKA-FP-BA-2013 na samostatné konanie, pričom v tejto veci nebolo ku dňu podania návrhu ukončené prípravné konanie a ani z vyšetrovacieho spisu nie je zrejmé, na základe akých skutočností došlo k vylúčeniu jeho trestnej veci z ČVS: PPZ-72/NKA-FP-BA-2013. V závere svojho návrhu obžalovaný poukázal aj na to, že proti jednej zo spoluobvinených, JUDr. T. B., je na Okresnom súde Piešťany vedené samostatné konanie (ide pritom o totožný skutok a totožné spoločnosti vystupujúce ako dodávatelia), čo obžalovaný považuje za neúčelné a nehospodárne.

Na základe uvedených skutočností obžalovaný navrhol, aby bola jeho trestná vec odňatá Okresnému súde Piešťany a prikázaná miestne príslušnému súdu, ktorým je Okresný súd Bratislava I.

K návrhu obžalovaného sa podaním zo 16. januára 2019 vyjadrila prokurátorka, ktorý uviedla, že s návrhom obžalovaného nesúhlasí, pretože vecná a miestna príslušnosť bola určená správne, a to podľa sídla spoločnosti O. M. Q. s.r.o., konateľom ktorej je obžalovaný K. B., ktorý má sám trvalý pobyt v Piešťanoch, navyše, na Daňovom úrade Piešťany boli podávané aj daňové priznania k dani z pridanej hodnoty, na základe ktorých bol firme O. M. Q. s.r.o. vyplácaný nadmerný odpočet. Podľa prokurátorky nebol žiaden dôvod určovať miestnu príslušnosť na základe sídla dodávateľov, ktorých faktúry s fiktívnym tovarom boli podkladom pre vypracovanie daňových priznaní. Záver obžalovaného, týkajúci sa príslušnosti Okresného súdu Bratislava I, prokurátorka považuje za nesprávny, keďže trestná vec obžalovaného bola už v prípravnom konaní objasnená do tej miery, aby umožňovala podanie obžaloby na vecne a miestne príslušný súd. Tento postup je podľa prokurátorky z hľadiska dosiahnutia účelu trestného stíhania rýchlejší, umožňuje prejednanie veci tohto obžalovaného rýchlejšie než objasnenie a obžalovanie ďalších dvadsiatich piatich obvinených vo vzťahu k viac ako 120 daňovým priznaniam rôznych firiem z rôznych zdaňovacích období. Voči všetkým obvineným totiž bolo vykonané spoločné konanie, z ktorého bola trestná vec obžalovaného K. B. uznesením z 11. januára 2016 vylúčená na samostatné konanie podľa § 21 ods. 1 Trestného poriadku, v záujme urýchlenia vyšetrovania. Podanie obžaloby na obžalovaného však podľa prokurátorky nie je predčasné, pretože v tomto štádiu trestného stíhania nemá prečo podľa názoru prokurátorky polemizovať o dôvodnosti vylúčenia jeho trestnej veci na samostatné konanie, keďže voči tomuto postupu, s ktorým bol oboznámený, nepodal opravný prostriedok.

Na základe uvedeného prokurátorka navrhla nevyhovieť návrhu obžalovaného K. B. na odňatie a prikázanie veci.

Spis spolu s návrhom obvineného na odňatie a prikázanie veci bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený dňa 22. januára 2019.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súde Piešťany a Okresnému súde Bratislava I (ktorému by podľa návrhu obvineného mala byť jeho trestná vec prikázaná) preskúmal v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku podaný návrh, ako aj predložený spisový materiál a dospel k záveru, že v danom prípade nie je dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Okresnému súde Piešťany a jej prikázanie Okresnému súde Bratislava I.

Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

V zmysle čl. 48 ods. 1, prvá veta Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Ide o významnú ústavnú zásadu, ktorú treba dôsledne zachovávať aj pri rozhodovaní o návrhoch na delegáciu podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku. Delegácia veci v zmysle tohto ustanovenia je výnimkou z tejto ústavnej zásady a prichádza do úvahy iba vtedy, ak sú na to dané dôležité dôvody.

Dôležitými dôvodmi, ktoré zákon bližšie nedefinuje, sú predovšetkým okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, na páchatela i na ostatných občanov, hospodárnosť a čo najrýchlejšie skončenie veci.

Dôležitými dôvodmi podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku sú najmä:

- vylúčenie všetkých sudcov daného súdu z rozhodovania (R 7/1984, R 101/2000-II),
- uskutočnenie spoločného konania, ak boli podané obžaloby na toho istého obžalovaného na rôznych súdoch,
- poškodeným alebo blízkou osobou vo vzťahu k obžalovanému je sudca alebo iný zamestnanec súdu, na ktorom bola podaná obžaloba,
- prevažná väčšina svedkov, ktorých treba v súdnom konaní vypočuť, má bydlisko v obvode iného vzdialeného súdu, čím v prípade delegácie dôjde k urýchleniu konania a zhospodárnaniu konania (hospodárnosť konania sa posudzuje len z hľadiska výdavkov štátu); v tomto prípade však nemožno len mechanicky porovnávať počet svedkov bývajúcich v obvode iných súdov (rovnako ani porovnávať počet skutkov) a hľadisko hospodárnosti nemožno nadradiť požiadavke náležitého zistenia skutkového stavu a ostatným zásadám trestného konania.

Pokiaľ ide o posudzovaný návrh, obžalovaný ho odôvodnil miestnou nepríslušnosťou Okresného súdu Piešťany a doterajším nezákonným, neúčelným a nehospodárnym postupom orgánov činných v trestnom konaní. Vo vzťahu k obžalovaným namietanej miestnej nepríslušnosti je potrebné opätovne poukázať na znenie § 23 ods. 1 Trestného poriadku, v zmysle ktorého môže byť vec odňatá iba príslušnému súdu, z čoho vyplýva, že samotná nepríslušnosť súdu nemôže byť dôležitým dôvodom, predpokladaným týmto ustanovením (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu zo 17. mája 2018, sp. zn. 2 Ndt 12/2018). Pokiaľ je obžalovaný toho názoru, že Okresný súd Piešťany je miestne nepríslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie jeho trestnej veci, nič mu nebráni uplatniť túto námietku v konaní pred samotným okresným súdom, avšak nie je možné domáhať sa na základe námietky miestnej nepríslušnosti súdu delegácie veci v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o obžalovaným namietaný nezákonný postup orgánov činných v trestnom konaní, najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na § 32 ods. 6 Trestného poriadku, v zmysle ktorého o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31. Keďže predmetné námietky obžalovaného sa týkajú len procesného postupu súdu (ako to vo svojom podaní niekoľkokrát zopakoval), z tohto dôvodu sú v rámci konania o odňatí a prikázaní veci irelevantné a nemožno ich označiť za dôležitý dôvod na odňatie veci príslušného súdu. Opätovne však obžalovanému nič nebráni v tom, aby tieto námietky uplatnil v rámci konania na prvostupňovom súde, resp. v podaných opravných prostriedkoch.

Na základe uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že skutočnosti uvedené v návrhu na odňatie a prikázanie veci nespĺňajú zákonné podmienky v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku na odňatie

veci Okresnému súdu B. Piešťany a jej prikázanie Okresnému súdu Bratislava I, preto rozhodol tak, že trestnú vec obžalovaného K. B., vedenú pod sp. zn. 16T/124/2016, Okresnému súdu Piešťany neodňal.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.